

وزیرکشور:

تاکشف دارو با خطر کرونا مواجه هستیم

گروه سیاست: وزیر کشور در حاشیه برگزاری جلسه کمیته اجتماعی - انتظامی مقابله با کرونا، گفت: مردم باید بدانند «باز فعالیت» به معنای رفع بیماری یا کنترل و مدیریت قطعی این بیماری نیست، این بیماری به خاطر رعایت‌نکردن یا...

صفحه ۲

پنجشنبه ۱۴ فروردین ۱۳۹۹ - ۸ شعبان ۱۴۴۱ - ۲ آوریل ۲۰۲۰

تیر دو

سایت از روز شنبه در ۸ صفحه به‌روزی شود

همراه «شرق» بانسخه الکترونیک

صفحه ۴

حرف اول

تفسیر مبهم

ازراهبرد گرایش به شرق

سیدصادق حقیقت . استاد دانشگاه

دکتر علی‌اکبر ولایتی در تفسیر «راهبرد گرایش به شرق» گفته: «هیچ کشور یا بلوکی در دنیا نیست که در چارچوب یک مجموعه انگیزه‌هایی که اسمش را آرمان و یا ارزش می‌گذاریم، حرکت نکند. کرم‌لین کمونیست فروبرخته و به دموکراسی معمول در دنیا بازگشته و رؤسای کشور روسیه ازجمله خود آقای پوتین، روزهای مقدس همراه اسقف‌ها به کلیسا می‌روند. اکنون همه دنیا نگاه به شرق دارند، ما نگاه به هند، عراق و سوریه داریم.»

درباره تفسیر وزیر اسبق خارجه از گرایش به سوی شرق، چند نکته به ذهن می‌رسد: اولاً، این دفاع از سیاست «گرایش به شرق» نشان می‌دهد نه‌تنها از نظر محتوایی بین دو گرایش به شرق و غرب تفاوت وجود دارد، بلکه خود این دو سیاست نیز دچار ابهام مفهومی هستند. شرق اعم از روسیه، چین، هند، عراق و سوریه است؟ چگونه نگاه راهبردی به شرق، با عدم نفی غرب سازگاری دارد؟ اینکه «همه دنیا نگاه به شرق دارند»، طبع تعریف او، به این معناست که «آمریکایی‌ها بارها تصریح کردند که استراتژی آینده‌شان این است که نقل سیاسی و اقتصادی خودشان را در شرق آسیا و حضور در منطقه ژاپن، چین و کره متمرکز کنند». ثانیاً، باید بدو معنای سیاست گرایش به شرق تمایز قائل شد. اینکه همه ازجمله آمریکا، ثقل اقتصادی خود را در شرق آسیا متمرکز می‌کنند، محل بحث نیست؛ اختلاف‌نظر در استراتژی گرایش به شرق (چین و روسیه) در برابر گرایش به غرب (آمریکا، و شاید اروپا) است.

ثالثاً، این تفسیر مبتنی بر این پیش‌فرض است که جهان در نظریه‌های روابط بین‌الملل به دو بخش شرق و غرب تقسیم می‌شود. این فرض هرچند در دوران جنگ سرد معنا داشت، اما امروزه نظمی بازی‌گونه بر روابط بین‌الملل حاکم است؛ برای مثال، هند در برخی مسائل با غرب هماهنگ است و در برخی دیگر با روسیه و چین؛ حتی روسیه و چین نیز همیشه با هم نیستند و در عملکرد سیاست خارجی خود، محوری به نام «شرق» تشخیص نمی‌دهند.

رباعاً، پیش‌فرض دیگر این تفسیر، آن است که غرب و شرق کل واحد هستند؛ درحالی‌که چین نیست، ویروس کوچکی به نام کرونا توانست فاصله‌ای بین آمریکا و اروپا ایجاد کند! خامسا، این نوع تفسیر از شرق و غرب مبتنی بر بینشی ایدئولوژیک است؛ تو گویی شرق موضعی متصلب و ایدئولوژیک در برابر غرب دارد. این در حالی است که همه کشورها، حتی روسیه و چین، «منافع ملی» خود را پیگیری می‌کنند؛ البته این مسئله منافاتی با داشتن روابط راهبردی و غیرراهبردی با دیگر کشورها ندارد؛ به این معنا که حتی در این صورت، باز محور اصلی منافع ملی است.

سادسا، باید دید اگر جمهوری اسلامی به روسیه و چین نگاه ایدئولوژیک داشته باشد، آنها نیز چنین دیدگاهی متقابلی دارند یا خیر؟ این دو کشور بزرگ به‌صراحت اعلام کرده‌اند که در دوران پس از جنگ سرد، نگاه ایدئولوژیک خود را کنار گذاشته‌اند.

در مجموع، باید گفت محور اصلی در روابط بین‌الملل، منافع ملی است و کشورهای مختلف - حتی روسیه و چین- بر این اساس با دیگر کشورها، ازجمله ایران، تعامل می‌کنند. از سویی دیگر، جمهوری اسلامی دولتی دینی و نه سکولار تلقی می‌شود؛ بنابراین، منافع ملی آن با مسئولیت‌های فراملی آمیخته است. مرز منافع ملی و مسئولیت‌های فراملی مهم‌ترین بحث در سیاست خارجی جمهوری اسلامی تلقی می‌شود؛ مسئله‌ای که کمتر به مبانی و تحدید حدودش پرداخته شده است. قدر متیقن و حتمی مسئولیت‌های فراملی، کمک‌های فوری و ضروری به مسلمانان و بلکه نوع بشر است؛ در غیر این مورد، ملاک مباحث تخصصی با محوریت منافع ملی است.

روزنامه شرق

وکیل مدافع محمدعلی نجفی در گفت‌وگو با «شرق»:

نظر دیوان عالی کشور درباره شبه‌عمد بودن قتل میترا استاد

گروه حوادث: دیوان عالی کشور با نقض حکم قتل عمدی محمدعلی نجفی، شهردار اسبق تهران، شواهد موجود را در خصوص قتل شبه‌عمد میترا استاد قوی دانسته است. یک منبع آگاه به خبرنگار ما گفت: بر اساس رأی صادرشده...

صفحه ۳

سال هفدهم • شماره ۳۶۸۵ - ۴ صفحه

سرمقاله

توپ کرونا در زمین ایران و آمریکا

احمد عظیمی‌بلوریان . استاد پیشین مرلند

پدیده ناشناخته کروناویروس تبعات گوناگونی بر کشورهای جهان ازجمله ایران و آمریکا دارد که می‌تواند بر اقتصاد و روابط میان دو کشور از دید سیاسی، دیپلماتسی، اقتصادی و اجتماعی اثراتی بلندمدت بگذارد. در این یادداشت تلاش می‌شود نکات حساس بالا شکافته شوند.

نخستین نکته درباره کرونا، گستردگی آن در سطح جهان است. این موضوع تازه‌ای نیست؛ یادمان باشد «گنه‌کرد در بلخ آهنگری/ به شوستر ززند کردن مسگری». روابط بین‌الملل، ارتباطات هوایی و زمینی پرسرعت، افزایش روزافزون تحرک جمعیت در سطح جهان، چه به صورت بازرگانی، مهاجرت، جهانگردی و چه در ارتباط با مأموریت میان کشورها، هرگز در طول تاریخ به اندازه امروز نبوده است. در گذشته‌های نه‌چندان دور، بیماری‌های همه‌گیری مانند طاعون و وبا بارها و بارها روی داده‌اند و منجر به نابودی مردم اما در مقیاس منطقه‌ای و کشوری شده‌اند. اگر همین ویروس کرونا در همان گذشته‌ها بروز کرده بود، شاید دامنه گسترش آن از چند طبقه یا مناطق درونی چین یا از یکی، دو کشور هم‌جوار تجاوز نمی‌کرد. انسان‌ها امروز هم از سرعت و گسترش ارتباطات سود می‌برند هم در عین حال چسب آن را می‌خورند. این پدیده نه‌تنها نباید ایرانیان و مسؤلان کشور را به هراس بیندازد، بلکه باید آن را به‌عنوان پدیده‌ای تازه، بررسی و تجزیه‌وتحلیل مهندسی کرد تا راه‌حل مناسبی برای آن پیدا شود. خوشبختانه در بروز این پدیده، بزرگ‌ترین تواترین کشورهای جهان، ازجمله اروپا، چین و ماچین، آمریکا، کانادا و روسیه شریک و همدرد هستند و شتابی که در یافتن راه‌حل علمی برای رویارویی با کرونا دیده می‌شود، شاید در تاریخ بی‌مانند باشد. اینها یک سوی داستان است؛ آنچه برای ایران کنونی اهمیت زیادی دارد، این است که آیا می‌توان از ایسن موقعیت برای یافتن راه‌حل مناسبی استفاده کرد یا اثرزی کشور را هدر داد، درحالی‌که کشورهای پیشرفته غربی و شرقی به مرحله آزمون راه‌حل‌های به‌دست‌آمده رسیده‌اند؟ البته ذکر این نکته ضروری است که در کشورهای پیشرفته جهان نیز جراحونجال کم نیست؛ حتی از پدیده کرونا به‌عنوان ابزاری برای مقابله با رقابت‌های درونی و بین‌المللی استفاده می‌شود.

ایران به همه این کشورها دسترسی دارد و بالقوه می‌تواند از آنها کمک بگیرد یا با آنها برای یافتن راه‌حل همکاری کند؛ اما یک مانع عمده بر سر راه این همکاری وجود دارد و آن قفل‌بودن رابطه سیاسی و اقتصادی ایران و آمریکا و محاصره اقتصادی ایران به دست آمریکااست. آمریکا به دلیل قدرت و نفوذ اقتصادی خود - شامل معاهدات بین‌المللی- می‌تواند مانع همکاری بسیاری از کشورهای دیگر با ایران شود، چه برسد که بتوان میان ایران و ایالات متحده آمریکا رابطه سیاسی برقرار کرد و مانند دیگر کشورها روابط اقتصادی و فنی را با آن کشور به حرکت درآورد. بر سر راه پیاده‌سازی این راه‌حل‌ها چند مانع وجود دارد:

۱- رقابت ایران و آمریکا در خاورمیانه؛ آمریکا حضور خود را از تاریخ ملی‌شدن صنعت نفت ایران، در این منطقه به صورت روزافزونی افزایش داده؛ اما هیچ‌گاه رابطه سیاسی خود را با ایران قطع نکرده است. اشغال سفارت آمریکا در ۴۰ سال پیش میان دو کشور فاصله انداخت؛ اما به شهادت یادداشت‌ها و مکتوباتی که درباره روابط، گفت‌وگو و چانه‌زنی میان دو کشور منتشر شده است، هیچ‌گاه مذاکره میان دو کشور قطع نشده است؛ نمونه بارز آن، آزادی گروگان‌ها پس از انتخاب ریگان به ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۱۳۵۹ بود. تداوم قطع ارتباط سیاسی به چند دلیل ادامه دارد: نخست، رقابت آمریکا با روسیه در بازی با منافع خاورمیانه؛ این رقابت حتی از زمان عقد پیمان‌های ستنو و بغداد در حکومت پهلوی وجود داشته است؛ دلیل حذف پیمان‌های اشاره‌شده، روی کار آمدن یک حکومت اسلامی در ایران است که از دید چهار قدرت بزرگ آن زمان، «ماهیتا» ضدکمونیست بود. اعدام نیروهای چپي یک نمونه از برخورد با منافع زورمندان شوروی در اوایل انقلاب بود که آگاهانه یا ناخودآگاه برای منافع غرب به‌ویژه آمریکا مفید بود. بااین‌حال با سقوط اتحاد جماهیر شوروی این معادله برگشت: چیزی که در آمریکا پیش‌بینی نشده بود، گذشت زمان ایران را به جایی رسانده که با قطع روابط با آمریکا، روز به روز رابطه‌اش با روسیه کنونی مستحکم‌تر می‌شود. در نتیجه روسیه به همان نفوذی در خاورمیانه رسیده است که شوروی که هیچ، بلکه تزارهای روس آرزو داشتند. ریشه مخالفت آمریکا با ایران به دلیل وجود حاکمیت مذهبی نیست؛ کمابینه آمریکا آن‌جا که امکان داشته اقتصاد ایران را خردوخیمیر کرده، ولی روزانه پیام می‌فرستد که ما آماده مذاکره با شما هستیم. این یک سوی داستان.

ادامه در صفحه ۴

محمود صادقی در گفت‌وگو با «شرق»:

تعطیلی مجلس خواست نمایندگان نبود

کرونا باعث می‌شود که از شتاب مجلس اصولگرای بعدی در مخالفت با دولت کاسته شود

صفحه ۲

یادداشت

حسابرسی از راه دور

میدانی» کنند، فهرستی از نرم‌افزارها و سیستم‌عامل‌ها را که برای تعامل با پرسنل داخلی استفاده می‌شود، خواهید. به کارمندان مناسب، دسترسی و مجوز دهید تا داده‌های مربوط به حسابرسی را از سیستم‌های شرکت شما به اشتراک بگذارند. با متخصصان فناوری اطلاعات کار کنید تا هرگونه نگرانی امنیتی درباره اشتراک اطلاعات با حسابران از راه دور را داشته باشید. پیشرفت فعالیت حسابرسی را پیگیری کنید. با داشتن زمان کمتر رویوبی «Face to Face» با حسابران، عملاً فرصت کمتری برای دریافت و به‌روزرسانی مدارک در راه پیشرفت کار نیز خواهید داشت. از یکی از کارمندان ارشد با عضو مالی مربوطه که مسئول این کار، یعنی ارتباط با حسابران از راه دور شده (Contact Person) است، بخواهید که توضیح دهد چگونه عملکرد حسابران از راه دور شرکت را پیگیری می‌کنند و چگونه می‌خواهند پیشرفت کار حسابرسی را به پرسنل حسابداری داخلی گزارش دهند. موج آینده حسابرسی مانند تنظیمات کار از راه دور با کارمندان و بیمیانکاران خواهد بود؛ یعنی حسابرسی از راه دور، روند رو به رشدی است که به‌طور بالقوه می‌تواند هزینه‌های تهیه‌صورت‌های مالی را

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

تعویق المپیک و پیامدهایش برای ورزش

ارزبانی کرده‌اند، ژاپنی‌ها بیش از ۱۲ میلیارد دلار به دلیل لغو المپیک ۲۰۲۰ توکیو ضرر خواهند کرد. از در حالی است که IOC نیز با ضرری ۲۰۵ تا سه میلیاردی روبه‌رو شده است. با وجود این خسارت‌های بزرگ، باید گفت علا چاره‌ای جز گرفتن چنین تصمیمی وجود نداشت؛ چراکه این ترس عمومی که امروزه کرونا در بیشتر نقاط دنیا ایجاد کرده، این اجازه را به کشورها نمی‌داد که با حضور ورزشکارانشان در این میدان مسابقات بازی‌های است که این اتفاق باعث شده همه برنامه‌های تیم‌های المپیکی تغییر کند و کارها مجدداً در فاصله یک سال و نیم باقی‌مانده انجام شود. با توجه به اینکه همیشه عرف بر این است که در سال المپیک هیچ مسابقه‌ای در سطح قهرمانی جهان یا لیگ جهانی برگزار نشود، طبیعتاً این رقابت‌ها به سال ۲۰۲۱ موکول می‌شود؛ بنابراین باید برنامه‌ریزی دقیقی برای برگزاری این مسابقات و بازی‌های المپیک در یک سال صورت گیرد. با همه اینها، IOC این زمان‌بندی‌ها را با ۳۳ فدراسیون جهانی المپیکی انجام داده و قرار است المپیک ۲۰۲۰، از اول تا ۱۷ مرداد در سال ۲۰۲۱ در توکیو پایتخت ژاپن برگزار شود. نکته‌ای که به نظر من باید به آن توجه داشت، این است که IOC

کرد که نمی‌توان در این شرایط به برگزاری بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو امیدوار بود. برای همین بلافاصله با هماهنگی مسئولان کمیته ملی المپیک، از کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) درخواست کردیم بازی‌های ۲۰۲۰ توکیو را به زمان دیگری موکول کنند. از پاسخی که IOC به نامه مقامات ورزش ایران داد، معلوم بود کرونا را جدی نگرفته‌اند. آنها در جواب به این نامه مدعی شدند که ورزشکاران را به کشورهای دیگری بفرستید تا برای المپیک آماده شوند و در رقابت‌های کسب سهمیه شرکت کنند. اما دیری نپایید که اروپا و آمریکا هم درگیر کرونا شدند و امروز می‌بینیم که آمار قربانیان و مبتلایان این ویروس در ایتالیا، اسپانیا، فرانسه، آلمان و آمریکا بیشتر از آسیا که منشأ کرونا بود، شده است. وقتی کرونا دامن خود اروپا را گرفت، کمیته بین‌المللی المپیک متوجه شد با این وضعیت خطرناک دیگر چاره‌ای جز به تعویق انداختن المپیک ۲۰۲۰ ندارد؛ چراکه ورزشکاران به‌هیچ‌وجه نمی‌توانند تمریناتشان را در این شرایط سپری کنند. بدون شک باید گفت این تعویق تبعاتی منفی را به لحاظ اقتصادی برای میزبان مسابقات و IOC که بالاترین نهاد اجرائی ورزش جهان است، دارد؛ آن‌طور که

غلامحسین دوانی
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

حسابرسی مستمر و منظم برای اکثر شرکت‌ها یک ضرورت تجاری استاندارد است؛ حتی اگر طبق مقررات، این حسابرسی الزامی هم نشده باشد. حسابرسی مستقل با اعتباربخشی گزارشگری مالی شرکت، به آن شرکت ارزش دیگری خواهد داد. مزایای حسابرسی برای شرکت‌ها انکارنشدنی و بسیار ارزشمند است. فعالیت حسابرسی در محل شرکت‌ها حتی زمانی‌که برنامه‌ریزی شده و به خوبی هم اجرا شود، نوعی اختلال و نگرانی خاص را در شرکت ایجاد می‌کند؛ اما حسابرسی از راه دور (Remote Audit) جایگزینی است که می‌تواند تجربه را برای شرکت مورد حسابرسی و همچنین تیم حسابرسی آسان‌تر و کارآمدتر کند. آیا شرکت‌ها و صاحبکاران در ارتباط الکترونیکی با حسابران خود هستند؟ در این صورت، یک مرحله بعدی منطقی ممکن است انتقال از رویه‌های حسابرسی در محل به

مهدی علی‌نژاد
معاونت قهرمانی وزارت ورزش و جوانان

در تاریخ بازی‌های المپیک که از سال ۱۸۹۶ شروع شده، تاکنون سه بار این رویداد بزرگ به دلیل جنگ‌های جهانی اول و دوم برگزار نشده است. از آنجا که اساس برگزاری بازی‌های المپیک خالص، دوستی و گردآمدن ملل و اقوام مختلف است، برگزاری چنین مسابقاتی بی‌معنی است و طبیعی است که در چنین شرایطی برگزار نشود. از بعد از جنگ جهانی دوم تا به الان، بازی‌های المپیک بدون وقفه انجام شد تا این ویروس مرک‌بار کرونا مانع از برگزاری آن شد و قرار است با تأخیر یک‌ساله برگزار شود. وقتی این ویروس در چین و شرق آسیا شیوع پیدا کرد، هشدارهای نگران‌کننده‌ای را می‌دادند، اما دنیا آن را جدی نمی‌گرفت؛ ازجمله خود ایران که در واقع بعد از چین، ژاپن و کره‌جنوبی چهارمین کشوری بود که با کرونا درگیر شد. شرایطی که این ویروس ناشناخته با توجه به عدم کشف درمان آن در کشور ایجاد کرد، برای ما مسجل